

عوامل موثر بر انتخاب موضوع پایان نامه دانشجویان تحصیلات تکمیلی دانشگاه فردوسی مشهد

پدیدآورده (ها) : نگهبان، زهره؛ جاویدی کلاته جعفرآبادی، طاهره؛ آهنجیان، محمد
رضا
علوم اجتماعی :: عیار پژوهش در علوم انسانی :: بهار و تابستان 1395 - شماره
10
از 111 تا 120
آدرس ثابت : <http://www.noormags.ir/view/fa/articlepage/1164579>

دانلود شده توسط : reza beglou
تاریخ دانلود : 16/03/1396

مرکز تحقیقات کامپیوتری علوم اسلامی (نور) جهت ارائه مجلات عرضه شده در پایگاه، مجوز لازم را از صاحبان مجلات، دریافت نموده است، بر این اساس همه حقوق مادی برآمده از ورود اطلاعات مقالات، مجلات و تألیفات موجود در پایگاه، متعلق به "مرکز نور" می باشد. بنابر این، هرگونه نشر و عرضه مقالات در قالب نوشتار و تصویر به صورت کاغذی و مانند آن، یا به صورت دیجیتالی که حاصل بر گرفته از این پایگاه باشد، نیازمند کسب مجوز لازم است، از صاحبان مجلات و مرکز تحقیقات کامپیوتری علوم اسلامی (نور) می باشد و تخلف از آن، قانونی است. به منظور کسب اطلاعات بیشتر به صفحه قوانین و مقررات استفاده تخصصی نور مراجعه فرمائید.

پایگاه مجلات تخصصی نور

عوامل مؤثر بر انتخاب موضوع پایان‌نامه دانشجویان تحصیلات تکمیلی دانشگاه فردوسی مشهد

znegahban@ymail.com

زهرا نگهبان / دانشجوی کارشناسی ارشد تحقیقات آموزشی دانشگاه فردوسی مشهد

tjavid@um.ac.ir

طاهره جاویدی کلاته جعفرآبادی / دانشیار گروه علوم تربیتی دانشگاه فردوسی مشهد

محمدرضا آهنچیان / دانشیار گروه علوم تربیتی دانشگاه فردوسی مشهد

دریافت: ۱۳۹۵/۰۲/۲۰ - پذیرش: ۱۳۹۵/۰۷/۱۸

چکیده

اولین شرط دستیابی به حداکثر کارایی پایان‌نامه دانشجویان، انتخاب موضوع‌های مناسب برای این تحقیقات است. این پژوهش با روش توصیفی - تحلیلی و اسنادی و پیمایشی و با هدف شناسایی عوامل مؤثر بر انتخاب موضوع پایان‌نامه دانشجویان دانشگاه فردوسی مشهد انجام شده است. جامعه آماری شامل کلیه دانشجویان تحصیلات تکمیلی دانشگاه فردوسی مشهد است که به روش سهمیه‌بندی، تعداد ۲۸۶ نفر به عنوان نمونه انتخاب شدند. ابزار تحقیق، پرسش‌نامه محقق‌ساخته است که بر اساس مقیاس لیکرت در نظر گرفته شد. روایی پرسش‌نامه توسط پنج نفر از استادان حوزه روش تحقیق تأیید و پایایی آن با استفاده از همسانی درونی آلفای کرونباخ ۰.۸۲ احراز گردید. نتایج به‌دست‌آمده از تحلیل عاملی نشان داد که پنج دسته از عوامل شامل محیط و امکانات دانشگاه، علاقه شخصی دانشجوی، زمان و سهولت دسترسی به منابع، ارتباط با سازمان‌ها و تعلق مکانی، در انتخاب موضوع پایان‌نامه دانشجویان مؤثر بودند که در بین این عوامل، محیط و امکانات دانشگاه بیش‌ترین تأثیر را داشته است. همچنین نتایج تحقیق بیانگر این است که دانشجویان در مرحله انتخاب موضوع، کمتر به مسائل و نیازهای جامعه توجه داشته‌اند.

کلیدواژه‌ها: انتخاب موضوع، پایان‌نامه، تحصیلات تکمیلی، دانشگاه فردوسی مشهد.

مقدمه

اصلی‌ترین پژوهش دوره دانشجویی، واحد پایان‌نامه می‌باشد و با خلق دانش از طریق نگارش پایان‌نامه، بر قدرت ابتکار و خلاقیت دانشجویان برای رفع مشکلات جامعه خویش افزوده می‌شود (کلاهی، ۱۳۸۲، ص ۲۴). پایان‌نامه، به منزله عملکردی پژوهشی، بیانگر فعالیت علمی منسجم دانشجو است که زیر نظر استادان راهنما و مشاور اجرا می‌گردد. ارائه یک پایان‌نامه مناسب، می‌تواند سرآغازی برای پیش‌برد روند پژوهش در دانشگاه‌ها باشد (میرصمدی، و دیگران، ۱۳۸۷، ص ۱۲). نوشتن پایان‌نامه، آخرین مرحله دوره کارشناسی ارشد و دکترا است؛ مرحله‌ای که نخستین گام تحقیق جدی در عرصه‌های علمی است. سیر طبیعی و منطقی رسیدن به این مرحله، که در طول دوران تحصیل پس از گذراندن واحدهای روش تحقیق و انجام تکالیف پژوهشی، اندک‌اندک استعداد پژوهش در دانشجو شکوفا و توان انجام یک تحقیق علمی را در وی ایجاد شود، تا سرانجام میزان استعداد و توان پژوهشی او در پایان‌نامه نشان داده شود (بهزادی، ۱۳۸۷، ص ۴).

دغدغه‌های دانشجویان تحصیلات تکمیلی، انتخاب موضوع برای نگارش پایان‌نامه است. این انتخاب، تصمیمی مهم و سرنوشت‌ساز است. میزان موفقیت دانشجویان این مقاطع، به نحو قابل‌توجهی به این انتخاب بستگی دارد. آنان معمولاً در جست‌وجوی موضوعات تازه و اصیل برای پژوهش خود هستند و از تکراری بودن موضوع تحقیق خود نگرانند. این نگرانی زمانی بیشتر می‌شود که درباره تقریباً هر موضوعی که جست‌وجو می‌کنند، خود را با ده‌ها یا صدها اثر منتشرشده مواجه می‌بینند. گویی درباره همه چیز، قبلاً تحقیق شده است و دیگر موضوع تازه‌ای برای آنان باقی نمانده است. استادان راهنما نیز تمایلی به هدایت موضوعات تکراری ندارند و معمولاً دانشجویان خویش را به اتخاذ موضوعات اصیل و جدید تشویق می‌کنند. اگر موضوعی بسیار جدید و بدیع نیز به ذهنشان برسد، آن‌گاه نگران چگونگی انجام آن و دستیابی به پیشینه مناسب برای پژوهش خواهند بود. نتیجه این وضعیت، هفته‌ها و گاه ماه‌ها سرگردانی دانشجویان برای انتخاب موضوع است؛ چراکه دانشجو خود را در طیفی از موضوعات گرفتار می‌بیند که در یک سوی آن، مباحث تکراری اما با سابقه غنی پژوهشی است. از سوی دیگر آن، موضوعات جدیدی که پرداختن به آنها با دشواری‌های پیش‌بینی‌نشده همراه خواهد بود (منصوریان، ۱۳۸۸، ص ۲۳). چنانچه موضوع انتخاب‌شده مورد علاقه دانشجو نباشد، به سختی جنبه‌های متفاوت آن مورد بررسی عمیق قرار می‌گیرد و تأمل جدی روی آن برای دانشجویان دشوار خواهد بود (شپارد، نایر و سامر، ۲۰۰۰، ص ۸۴). بر اساس اصول اخلاق پژوهش، پژوهشگران موظف هستند موضوعی را برای پژوهش خود انتخاب نمایند که به خلق دانش جدید و توسعه

مرزهای علمی کمک کند (بهمن آبادی، ۱۳۹۱، ص ۲۴؛ خالقی، ۱۳۸۷، ص ۳۶). انتخاب موضوع، مرحله بسیار مهمی در ارتباط بین دانشجویان کارشناسی ارشد و استادان است که مبنای کار پژوهش و نگارش پایان نامه است. در منابع مختلف، اندیشمندان یکی از نخستین و حساس ترین مراحل طرح پژوهش را انتخاب مسئله مناسب و کوشش برای شناخت ابعاد مختلف آن بیان نموده اند (قراملکی، ۱۳۸۶؛ دیانی، ۱۳۸۲؛ شپارد و همکاران، ۲۰۰۰؛ رفیع پور، ۱۳۷۰). انتخاب و گزینش یک موضوع سنجیده و مطالعه شده، یک تحقیق علمی را به سرانجامی مورد تأیید می رساند. بعکس، انتخاب نادرست موضوع و عدم دقت در این انتخاب، کار تحقیق را در مراحل بعد با دشواری هایی روبه رو می سازد و ممکن است تحقیق را به بیراهه و فرجامی غیرقابل تأیید از دیدگاه علمی سوق دهد. یکی از علل تحقیقات سطحی و بعضاً نامعتبر در دانشگاه ها و مؤسسات تحقیقی، همین انتخاب ناسنجیده، غیرعملی، مطالعه نشده و باری به هر جهت بودن موضوع پژوهش است (قراملکی، ۱۳۸۶، ص ۱۸).

هدف این پژوهش، بررسی عوامل مؤثر بر انتخاب موضوع پایان نامه دانشجویان رشته های علوم انسانی بوده است. بر اساس اهداف تحقیق، محقق درصدد واکاوی پاسخ این پرسش است که چه عواملی بر انتخاب موضوع تحقیقات علمی دانشجویان مؤثر می باشد.

روش پژوهش

این پژوهش از نظر روش، تحقیق توصیفی - تحلیلی و به لحاظ ماهیت، جزو تحقیقات اکتشافی محسوب می شود و با ترکیب دو شیوه اسنادی و پیمایشی انجام شده است. برای دستیابی به چارچوب نظری، شفاف شدن ماهیت تحقیق علمی، آگاهی از پیشینه پژوهش و جمع آوری برخی از اطلاعات مورد نیاز، ابتدا از روش اسنادی و برای جمع آوری داده ها، طبقه بندی، توصیف و تحلیل آنها، از روش پیمایشی استفاده شده است. امکان بررسی فرض های پژوهش و مراجعه به دانشجویان مورد نظر و تعمیم یافته ها، از دلایل انتخاب روش مزبور به عنوان روش نهایی این پژوهش می باشد.

در این پژوهش، جامعه آماری دانشجویان دوره تحصیلات تکمیلی رشته های علوم انسانی دانشگاه فردوسی مشهد بودند که بین سال های ۱۳۹۰ الی ۱۳۹۲ به تحصیل مشغول بوده اند. با استعلام از حوزه تحصیلات تکمیلی این دانشگاه، تعداد دانشجویان تحصیلات تکمیلی ۵۵۳۶ نفر به دست آمد که به شیوه سهمیه بندی، تعداد ۲۸۶ نفر به عنوان نمونه آماری تعیین شدند. روش کار بدین ترتیب بود که ابتدا تعداد و درصد جمعیت دانشجویان در هر دانشکده تعیین و سپس، بر اساس این درصد، تعداد نمونه ها در هر دانشگاه مشخص شد. در نهایت، با استفاده از روش نمونه گیری در دسترس، از تعداد

افراد نمونه هر دانشکده مصاحبه به عمل آمد. روایی صوری و محتوایی، توسط پنج نفر از استادان رشته‌های علوم انسانی کسب شد و برای سنجش پایایی، پرسش‌نامه محقق‌ساخته بر ۳۰ نفر از دانشجویان اجرا و با آزمون همسانی درونی آلفای کرونباخ معادل ۰.۸۲ پایایی پرسش‌نامه احراز گردید. برای تجزیه و تحلیل داده‌ها، پس از دسته‌بندی داده‌ها و تهیه جداول اولیه، با بهره‌گیری از نرم‌افزارهای Excel و SPSS، آزمون‌های آماری چون توزیع فراوانی، تعیین میانگین، محاسبه متوسط میانگین، آزمون (t-test)، ویل کاکسون و تحلیل واریانس یک طرفه استفاده شد.

یافته‌های پژوهش

بر اساس اطلاعات جمع‌آوری شده از مجموع ۲۵۴ نفر از دانشجویان پاسخ‌دهنده به پرسش‌نامه‌ها، ۱۰۶ نفر مرد و ۱۴۸ نفر زن بودند. در این میان، ۱۸۵ نفر از آنان دوره کارشناسی ارشد و ۶۹ نفر دانشجوی دوره دکترا بودند.

در پاسخ به سؤال اصلی پژوهش، که چه عواملی بر انتخاب موضوع تحقیقات علمی دانشجویان مؤثر بوده است؟ از روش تحلیل عاملی استفاده شد. در گام نخست، برای اطمینان از صحت کاربرد این روش، مقدار MSA، که در نرم‌افزار SPSS با KOM بیان می‌شود، ۰.۷۴ به دست آمد و مقدار این آماره از نظر تحلیل عاملی قابل قبول و نزدیک به متوسط است و بیانگر انسجام متغیرهاست. همچنین، آزمون بارتلت با سطح معناداری قابل قبول مناسب بودن متغیرها برای اجرای تحلیل عاملی را نشان می‌داد. جدول ۱ ($sig < 0/01$)

جدول ۱- نتایج آماره KMO و آزمون بارتلت برای اجرای تحلیل عاملی

۰.۷۴	آزمون کفایت نمونه‌گیری Kaiser-Meyer-Olkin	
۱.۵۰۶	خی دو	1/504
۲۵۳	درجه آزادی	KMO
۰.۰۰۰	معناداری	

در این پژوهش، برای بررسی ضریب پایایی مقیاس عوامل مؤثر بر انتخاب موضوع، از ضریب آلفای کرونباخ استفاده شد که در عامل‌های اول، ۰/۸۴؛ عامل دوم ۰/۷۹، عامل سوم ۰/۶۴، عامل چهارم ۰/۸۲ و عامل پنجم ۰/۷۲ به دست آمد، یافته‌ها حاکی است که همه عامل‌ها رضایت‌بخش و نمایانگر همگونی بیشتر مواد مقیاس در عامل‌های اول و دوم بوده است.

عامل اول، بالاترین مقدار در این عامل، به متغیرهای مربوط به استاد راهنما و گروه آموزشی دانشگاه نام‌گذاری شود. این عامل، بیش‌ترین سهم «محیط دانشگاه» تعلق دارد. این عامل حدود ۲۸ درصد را در تبیین واریانس کل متغیرها دارد.

عامل دوم، بالاترین مقدار در این عامل، با علائق و ویژگی‌های شخصی دانشجوی مرتبط است. این عامل علاقه شخصی دانشجوی نام‌گذاری می‌شود. این عامل حدود ۱۸ درصد واریانس کل متغیرها را تبیین کرده است. عامل سوم، بالاترین میزان در این عامل به متغیرهای مرتبط با زمان و سهولت دسترسی به منابع «زمان و سهولت انجام دادن پایان‌نامه» اختصاص یافته است. بنابراین، این عامل می‌تواند به عنوان «زمان و سهولت» نام‌گذاری شود. این عامل، حدود ۱۷ درصد واریانس کل متغیرها را تبیین می‌کند.

عامل چهارم، متغیرهای مرتبط با سازمان‌های متولی امر پژوهش، بالاترین بار عاملی در این عامل نام‌گذاری می‌شود. بنابراین، این عامل می‌تواند «ارتباط با سازمان‌ها و نهادها» نام‌گذاری شود. این عامل، حدود ۲۲ درصد واریانس کل متغیرها را تبیین کرده است.

عامل پنجم، بالاترین مقدار در این عامل، به متغیرهای مرتبط با محل تولد و محل تحصیل دانشجوی اختصاص داشته است. از آنجاکه این دو متغیر به تأثیر زادگاه و محل تحصیل دانشجوی در انتخاب جامعه پژوهش اشاره دارند، «تعلق مکانی» نام‌گذاری می‌شود. این عامل، حدود ۱۵ درصد واریانس کل متغیرها را تبیین می‌کند.

مقایسه میانگین‌های عامل‌های اکتشافی از روش تحلیل عاملی، به تفکیک در دانشکده‌های مختلف مطالعه شده، بیانگر این است که «علاقه شخصی» دانشجوی بیش‌ترین تأثیر را در انتخاب موضوع پایان‌نامه دانشجویان این دانشکده‌ها داشته است. همچنین به طور آشکار، عامل «تعلق مکانی» از میانگین عامل‌های دیگر کمتر است. برای آزمون معناداری تفاوت بین میانگین کل و میانگین تعلق مکانی، از آزمون ویل کاکسون استفاده شد. بر اساس نتایج این آزمون، تفاوت میانگین عامل تعلق مکانی با میانگین کل معنادار است. به عبارت دیگر، عامل موردنظر در مقایسه با سایر عوامل، کمترین تأثیر را در انتخاب موضوع پایان‌نامه دانشجویان داشته است.

مقطع تحصیلی			کارشناسی ارشد			دکترا
عامل			عامل			
میانگین	T	سطح معناداری	میانگین	T	سطح معناداری	T
۳,۵۷	۳,۸۲	۰,۰۰۶	۶,۴۲	۷,۱۲	۰,۰۰	محیط دانشگاه
۶,۴۸	۸,۶۹	۰,۰۰	۳,۸۱	۴,۴۸	۰,۰۸	علاقه شخصی
۴,۲۳	۷,۴۲	۰,۰۷	۴,۲۵	۳,۶۲	۰,۰۴	زمان و سهولت انجام دادن پایان‌نامه
۳,۱۲	۲,۷۹	۰,۰۹	۵,۱۴	۸,۵۱	۰,۰۶	ارتباط با سازمان‌ها و نهادها
۴,۲۵	۲,۴۱	۰,۰۴	۲,۱۶	۳,۱۲	۰,۰۳	تعلق مکانی

اما در پاسخ به سؤال دوم پژوهش که عوامل مؤثر بر انتخاب موضوع پایان‌نامه بین دانشجویان کارشناسی ارشد و دانشجویان دکترا متفاوت است، باید گفت: برای بررسی درستی یا نادرستی این

فرضیه، مقایسه میانگین عامل‌ها به تفکیک مقطع تحصیلی انجام شد. آزمون تی (t-test) مورد استفاده نتایج تفاوت معناداری را بین میانگین‌های مقاطع تحصیلی نشان می‌دهد. بنابراین، می‌توان گفت: عوامل مؤثر بر انتخاب موضوع پایان‌نامه بین دانشجویان کارشناسی ارشد و دانشجویان دکترا متفاوت است. در واقع، انتخاب موضوع توسط دانشجویان دوره دکترا، بیشتر متأثر از «محیط دانشگاه»، «زمان» و «سهولت انجام پایان‌نامه» و «علاقه شخصی» دانشجو بوده است. درحالی‌که عامل «تعلق مکانی»، تأثیر کمی در انتخاب موضوع دانشجویان این دوره داشته است. همچنین، این عامل در انتخاب موضوع دانشجویان دوره کارشناسی ارشد تأثیر زیادی داشته است.

بحث و نتیجه‌گیری

مرحله «انتخاب موضوع تحقیق»، یکی از مهم‌ترین مراحل فرایند انجام تحقیق است که متأسفانه، در پژوهش دانشجویان کمتر به این مرحله توجه می‌شود. دانشجویان اغلب موضوعاتی را انتخاب می‌کنند که به دلایل مختلف، از جمله تکراری بودن موضوعات و نادیده گرفتن نیازهای جامعه در تحقیقات کمتر ارزش علمی دارند. پژوهش مبتنی بر مسئله، به جای بررسی پژوهش‌های قبلی، به شکاف موجود در پیشینه و سؤالات پژوهش‌های قبلی می‌پردازد. برخی مسائل و موضوعات قبلاً بررسی و قطعیت آنها اعلام شده است و نیاز به تکرار تحقیقات ندارند. این قبیل تکرارها و موازی‌کاری‌ها، موجب می‌شود تا روح نوآوری و خلاقیت در پایان‌نامه‌های دانشجویی کم‌رنگ شود و این‌گونه تحقیقات کمتر شکل کاربردی به خود بگیرند. بعضی دانشجویان، نخستین مسئله را به گونه‌ای انتخاب می‌کنند که بعدها بتوانند در سطح پایان‌نامه آن را گسترش دهند. بنابراین، نخستین تحقیق به عنوان فرایند اکتشاف خواهد بود. با توجه به تأثیر دیدگاه دانشجویان بر مشارکت آنان، توصیه می‌شود که جایگاه و ارزش تحقیقات دانشجویی در کشور مشخص شود و این تحقیقات در سطوح مختلف کشور تشویق و حمایت شود.

یافته‌های حاصل از این پژوهش با پژوهش یانسون و اسمیت (۲۰۰۵) همسو می‌باشد. ایشان نیز در پژوهش خود به بررسی ملاک‌های انتخاب موضوع پرداختند که عواملی مانند سهولت موضوع، جدید بودن موضوع پژوهش، کاربردی بودن مهم می‌باشند. همچنین یافته‌های پژوهش، با پژوهش سیژن (۱۹۶۰)، بار (۱۹۷۱) و برلسون (۱۹۸۴) همسو می‌باشد که بررسی عوامل انگیزه‌بخش در انجام پژوهش و موانع سازمانی در ارتباط با فرایند پژوهش پرداختند تا با تعیین ضوابط صریح و روشن برای تحقیق و پژوهش و مشخص شدن مراجع تصمیم‌گیری برای تصویب طرح‌های پژوهشی، از اعمال سلايق شخصی جلوگیری شود. گاهی مشاهده می‌شود که در مراکز تحقیقی، همه نیروها تأمین می‌گردند، ولی

برای پرداخت حق‌الزحمه محققان سخت‌گیری می‌شود. همچنین بهترین قسمت‌های ساختمان، به نیروهای اداری اختصاص می‌یابد و زیرزمین‌های کم‌نور، مرطوب و نامناسب، به کتابخانه و محقق اختصاص می‌یابد. نتیجه این فرایند، کم شدن کارکرد محققان خواهد بود.

نتایج تحقیق نشان می‌دهد که دانشجویان رشته‌های علوم انسانی، در تحقیقات خود تا حدود زیادی به آینده‌نگری در زمینه ادامه تحصیل در مقطع بالاتر نظر دارند. در واقع، این دانشجویان در انجام کار خود، دستیابی به آخرین دستاوردهای علمی را به منظور بالا بردن شانس چاپ مقالات استخراج شده از پایان‌نامه در مجله‌ها و نشریه‌های پژوهشی مدنظر قرار می‌دهند. در بررسی متغیرهای مؤثر بر انتخاب موضوع، مشخص شد که دانشجویان به بازه زمانی برای انجام تحقیق توجه بسیاری دارند؛ متغیری که اولویت چهارم را در بین متغیرهای مؤثر بر انتخاب موضوع پایان‌نامه دانشجویان داشته است. این عامل، بیانگر نقش و اهمیت مدت زمانی است که دانشجو ملزم به تدوین و ارائه نتایج کار است. در واقع، دانشجویان این مدت زمان را برای انجام تحقیقی درخور کافی نمی‌دانند. علاوه بر این، در بررسی متغیرهای مؤثر بر انتخاب موضوع، مشخص شد که دانشجویان به متغیر «حمایت مالی سازمان‌های ذی‌ربط» توجه خاصی دارند. این متغیر اولویت سوم را در بین متغیرهای مؤثر بر انتخاب موضوع پایان‌نامه دانشجویان داشته است.

گاهی حقوق معنوی و مادی پژوهشگران، در قراردادهای پژوهشی، که معمولاً سودجویانه و از سوی مؤسسات تحقیقی یک طرفه آماده‌سازی می‌شود، پایمال می‌گردد. بنابراین، محققان برای نیازهای مالی، یا نیاز به حمایت و... ناچارند به این قوانین تن دهند. جالب‌تر اینکه معمولاً حق فسخ قرارداد یا تعطیلی بدون ارائه دلیل، برای هر مؤسسه‌ای محفوظ است؛ محقق حق درخواست جبران خسارت را ندارد. این کار موجب عدم امنیت شغلی پژوهشگران می‌شود. نشست‌های علمی و نقد و همایش‌های تخصصی، زمینه‌ساز رشد و تعالی علوم و رشته‌های مختلف است. حتی گذراندن این موارد در اعطای رتبه‌های علمی و دانشگاهی تأثیر دارد.

پیوست: پرسش نامه

این پرسش نامه، برای شناسایی عوامل مؤثر بر انتخاب موضوع پایان نامه طراحی و تدوین گردیده است. دقت نظر شما در تکمیل

پرسش نامه ما را در تحقق اهداف مورد نظر یاری می نماید. با تشکر

جنس: مرد / زن

رشته تحصیلی: علوم انسانی فنی مهندسی تعداد پژوهش های انجام شده:.....

مقطع تحصیلی: لیسانس فوق لیسانس دکتری

ردیف	نوع پاسخ	مقیاس	نام	تعداد	گویه
					۱- برای انتخاب موضوع پژوهش علاقه جزو اصول اساسی است.
					۲- اولویت من برای انتخاب موضوع پژوهش موضوعات مطرح شده در مباحث کلاسی است
					۳- انگیزه شخصی از ملاک های انتخاب موضوع پژوهش است.
					۴- در انتخاب موضوع پژوهش به پیشینه نظری آن توجه دارم.
					۵- هدف از انجام پژوهش و فرایند پژوهش برایم مشخص است.
					۶- قابلیت دسترسی به اساتید متخصص در حوزه مورد پژوهش را مدنظر قرار می دهم.
					۷- با توجه به پیشنهاد و شیوه اجرایی گروه آموزشی موضوع پژوهش ام را انتخاب می کنم.
					۸- در انجام پژوهش به دنبال حل مسئله و ارائه راه حل هستم.
					۹- بازه زمانی برای انجام پژوهش و مدت زمان اجرا از معیارهای اصلی در انتخاب موضوع است.
					۱۰- در انتخاب موضوع به کاربرد حاصل از نتایج پژوهش توجه می کنم.
					۱۱- برخورداری از سابقه پژوهشی غنی در انتخاب موضوع برایم اهمیت دارد.
					۱۲- در انتخاب موضوع پژوهش از اولویت های پژوهشی سازمان ها و نهاد ها استفاده می کنم.
					۱۳- سعی می کنم موضوعات چالش برانگیز محیط پیرامون خودم را مورد پژوهش قرار دهم.
					۱۴- در انتخاب موضوع پژوهش به میزان مشارکت و همکاری جامعه پژوهش توجه دارم.
					۱۵- در انتخاب موضوع پژوهش تابع محدودیت های گروه آموزشی هستم.
					۱۶- در انتخاب موضوع پژوهش امکان انتشار و چاپ آن را مدنظر قرار می دهم.
					۱۷- در انتخاب موضوع پژوهش پایبند به پیشنهاد استاد راهنما و گروه آموزشی هستم.
					۱۸- در انتخاب موضوع پژوهش به دنبال حمایت مالی از سازمان ها و موسسات هستم.
					۱۹- در انتخاب موضوع پژوهش زمان زیادی را صرف نمی کنم.
					۲۰- تازگی و به روز بودن در فرایند انتخاب موضوع پژوهش اهمیت دارد.
					۲۱- دسترسی به محدوده و جامعه پژوهشی ملاک انتخاب موضوع پژوهش است.

منابع

- امیری، ر، ۱۳۸۱، «پژوهش علمی و موانع آن در ایران»، *فرهنگ پژوهش*، ش ۱۰۰، ص ۵۱-۶۳.
- بهزادی، ج، ۱۳۸۷، «بررسی تجربه پژوهشی دانشجویان تحصیلات تکمیلی دانشگاه فردوسی مشهد و عوامل مؤثر بر آن»، *پایان نامه کارشناسی ارشد*، دانشگاه فردوسی مشهد.
- بهمن آبادی، س، ۱۳۹۱، «بررسی میزان رعایت اخلاق پژوهش در رساله‌های دکتری گروه علوم انسانی دانشگاه فردوسی مشهد در طی سال‌های ۱۳۸۶ تا ۱۳۹۰»، *پایان نامه کارشناسی ارشد*، دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی، دانشگاه فردوسی مشهد.
- خالقی، ن، ۱۳۸۷، «اخلاق پژوهش در حوزه علوم اجتماعی»، *اخلاق در علوم رفتاری*، ش ۴، ص ۱-۲.
- دیانی، محمدحسین، ۱۳۸۲، *گلوگاه‌های پژوهش در علوم اجتماعی*، مشهد، کتابخانه رایانه‌ای، ۲۶-۱۸.
- رفیع پور، ف، ۱۳۷۰، *کندوکاوها و پناشته‌ها*. تهران: شرکت سهامی انتشار، ۳۴-۱۵.
- فرامرزی قراملکی، احد، ۱۳۸۶، *روزنامه رسالت*، شماره ۶۲۰۱، ۸۶/۴/۳۱، صفحه ۱۸ اندیشه.
- کلاهی، ع. ا، ۱۳۸۲، خلاصه گزارش نهایی طرح پژوهشی مقایسه پایان نامه‌های دوره دکتری پزشکی دانشگاه‌های علوم پزشکی کشور در سال‌های تحصیلی ۱۳۷۱-۱۳۷۰ و ۱۳۷۸-۱۳۷۷. معاونت پژوهشی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، ۱۳۸۲: ۳۴-۱.
- منصوریان، یزدان، ۱۳۸۸، «صد ویژگی یک مقاله علمی - پژوهشی خوب». *کتاب ماه کلیات*، (۱)۱۳، ۶۶-۷۷.
- میر صمدی، م. م، چهره ای، ع. و باقرزاده، ا. ح، ۱۳۷۸، بررسی پایان نامه‌های فارغ التحصیلان دوره پزشکی عمومی در نیمه اول سال ۱۳۷۸ دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی ایران از نظر رعایت اصول علمی نگارش. *مجله دانشگاه علوم پزشکی ایران*، ۹(۳۲)، ۷۵۰-۷۴۱.
- Sheppard, J. P. Nayyar, P. R. & summer, C. E, 2000, Managing your doctoral program: A practical orientation. *Production and Operations Management*. 9(4), 414-437.

مرکز تحقیقات کامپیوتر علوم اسلامی